

Ehdotus neuvoston direktiiviksi edellytyksistä, joiden täyttyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat matkustaa vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan, erityisen matkustusluvan käyttöön ottamisesta ja maahantulon edellytysten vahvistamisesta enintään kuuden kuukauden matkaa varten

(2001/C 270 E/29)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

KOM(2001) 388 lopull. — 2001/0155(CNS)

(Komission esittämä 10 päivänä heinäkuuta 2001)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 3 alakohdan ja 63 artiklan 3 alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseksi asteittain hyväksytään EY:n perustamissopimuksen 61 artiklan nojalla toimenpiteitä henkilöiden vapaan liikkuvuuden takaamiseksi perustamissopimuksen 14 artiklan mukaisesti yhdessä suoraan niihin liittyvien, ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia, turvapaikkaa ja maahanmuuttoa koskevien rinnakkaistoimenpiteiden kanssa.
- (2) EY:n perustamissopimuksen 61 artiklan a) alakohdassa viitataan erityisesti toimenpiteisiin niiden edellytysten vahvistamiseksi, joiden mukaisesti kolmansien maiden kansalaiset voivat matkustaa vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan.
- (3) Eräät kolmansien maiden kansalaisten liikkumista koskevat edellytykset kuuluvat nyt Schengenin säännöstöön, joka on sisällytetty Euroopan unionin säännöstöön.
- (4) Perustamissopimuksen 62 artiklan 3 alakohdassa tarkoitettut toimenpiteet korvaavat Euroopan unionin säännöstöön sisällytetyn Schengenin säännöstöän asianomaiset säännökset. Tässä direktiivissä säädetään kolmansien maiden kansalaisten liikkumisen edellytysten yhdenmukaistamisesta kaikilta osin. Näin ollen on korvattava asiaa koskevat Schengenin säännöstöän määräykset.
- (5) Tässä direktiivissä on näin ollen aiheellista vahvistaa edellytykset, joiden täyttyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat liikkua vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan riippumatta siitä, vaaditaanko heiltä viisumi tai onko heillä oleskelulupa.
- (6) Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdystä yleissopimuksessa säädetään myös mahdollisuudesta pidentää oles-

kelua yhden jäsenvaltion alueella yli kolmen kuukauden määräajan poikkeustapauksessa tai ennen yleissopimuksen voimaantuloa tehdyn kahdenvälisen sopimuksen määräyksiä soveltamalla.

- (7) Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut kahdenväliset viisumivapaus sopimukset eivät enää Amsterdamin sopimuksen voimaantulon jälkeen voi olla perusteena yli kolmen kuukauden oleskelulle alueella ilman sisärajoja lyhytaikaiseen oleskeluun sovellettavan viisumivapausjärjestelyn nojalla.
- (8) Olisi kuitenkin vahvistettava edellytykset, joiden täyttyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat tulla alueelle ilman sisärajoja yli kolmen mutta alle kuuden kuukauden ajaksi siten, että he viiptyvät yhdessä jäsenvaltiossa enintään kolme kuukautta.
- (9) Olisi näin ollen otettava käyttöön erityinen matkustuslupa kolmansien maiden kansalaisille (riippumatta siitä, vaaditaanko heiltä viisumi), jotka aikovat oleskella kahden tai useamman jäsenvaltion alueella enintään kuusi kuukautta kahdenoista kuukauden ajanjaksoa kohti ensimmäisestä maahantulopäivästä lukien siten, että he oleskelevat yhden jäsenvaltion alueella enintään kolme kuukautta.
- (10) Tanskan kannalta tässä direktiivissä on kyse Schengenin säännöstöän kehittämistä siinä merkityksessä kuin siitä määrätään Amsterdamin sopimukseen liitettyssä Tanskan asemaa koskevassa pöytäkirjassa. Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan kannalta tässä direktiivissä on kyse Schengenin säännöstöän kehittämistä siinä merkityksessä kuin siitä määrätään Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä 17 päivänä toukokuuta 1999 tehdystä sopimuksessa⁽¹⁾. Kyseisessä sopimuksessa määrättyjen menettelyjen päättyttyä tähän direktiiviin perustuvat oikeudet ja velvoitteet koskevat myös näitä kahta valtiota.
- (11) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.

⁽¹⁾ Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisen, viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännöstöän täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen 1 artiklan nojalla tätä ehdotusta käsittelee sopimuksen 4 artiklan mukaisesti sekakomitea.

(12) Suunnittelun toiminnan tavoitetta, joka on niiden edellytysten vahvistaminen, joiden täytyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat liikkua vapaasti jäsenvaltioiden alueella, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan toiminnan vaikutusten ja laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Aihe

Tämän direktiivin tavoitteena on säätää edellytyksistä, joiden täytyessä

- kolmansien maiden kansalaiset, jotka oleskelevat laillisesti jonkin jäsenvaltion alueella, voivat liikkua vapaasti muiden jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan,
- kolmansien maiden kansalaiset, jotka aikovat matkustaa kahden tai useamman jäsenvaltion alueella enintään kuuden kuukauden ajan, voivat saada erityisen matkustusluvan, jonka perusteella he voivat tulla jäsenvaltioiden alueelle siellä matkustamista varten.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

”Kolmannen maan kansalaisella” henkilöä, joka ei ole Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu Euroopan unionin kansalainen.

”Yhtenäisellä viisumilla” Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 10 artiklassa ja 11 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua viisumia.

”Oleskeluluvalla” jäsenvaltion viranomaisten myöntämää asiakirjaa tai lupaa, jonka perusteella henkilöllä on oikeus oleskella kyseisen jäsenvaltion alueella ja joka on merkitty yhteisen konsuliohjeiston⁽¹⁾ liitteessä 4 sekä yhteisen käsikirjan liitteessä 11 olevaan luetteloon.

3 artikla

Soveltamisala

- Tämä direktiivi ei vaikuta:
 - unionin kansalaisten liikkumisvapautta koskeviin oikeuksiin, jotka on myönnetty sellaisille kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat unionin kansalaisen perheenjäseniä,

⁽¹⁾ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 317, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 24 päivänä huhtikuuta 2001 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2001/329/EY (EYVL L 116, 26.4.2001).

- oikeuksiin, jotka on myönnetty sellaisille kolmansien maiden kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen heidän kansalaisuudestaan riippumatta, joilla on yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ja asianomaisten maiden välillä tehtyjen sopimusten perusteella jäsenvaltioon tulon ja siellä oleskelun osalta samat oikeudet kuin unionin kansalaisilla.

2. Tämä direktiivi ei vaikuta kolmansien maiden kansalaisiin sovellettaviin yhteisön oikeuden tai kansallisen lainsäädännön säännöksiin, jotka koskevat:

- pitkäaikaista oleskelua ja
- pääsyä palkkatyöhön tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi sekä näiden toimien harjoittamista.

4 artikla

Syrjintäkielto

Jäsenvaltioiden on pantava tämän direktiivin säännökset täytäntöön ilman sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, omaisuuteen, syntyperään, vammaan, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää.

II LUKU

EDELLYTYKSET, JOIDEN TÄYTTYESSÄ VOI MATKUSTAA ENINTÄÄN KOLMEN KUUKAUDEN AJAN

5 artikla

Kolmansien maiden kansalaiset, joilta vaaditaan viisumi

1. Kolmansien maiden kansalaiset, joilla on yhtenäinen viisumi, voivat liikkua vapaasti kaikkien jäsenvaltioiden alueella viisumin voimassaolon ajan, jos he täyttävät seuraavat edellytykset:

- heillä on ulkorajojen ylittämiseen tarvittava matkustusasiakirja tai -asiakirjat,
- heillä on viisumi, joka on voimassa koko suunnitellun oleskelun keston ajan,
- he esittävät tarvittaessa asiakirjat, joilla osoitetaan suunnitellun oleskelun tarkoitus ja edellytykset, ja heillä on toimeentuloon tarvittavat varat ottaen huomioon sekä suunnitellun oleskelun keston että lähtömaahan paluun tai kauttakulkumatkan sellaiseen kolmanteen maahan, jonne heidän pääsynsä on taattu, tai he kykenevät hankkimaan laillisesti nämä varat,

- heitä ei ole määrätty maahantulokieltoon,

e) heidän ei katsota voivan vaarantaa minkään jäsenvaltion yleistä järjestystä, kansallista turvallisuutta tai kansainvälisiä suhteita.

2. Edellä olevan 1 kohdan säännöksiä ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin, joiden viisumin voimassaoloa on alueellisesti rajoitettu Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 3 luvun määräysten mukaisesti.

6 artikla

Kolmansien maiden kansalaiset, joilta ei vaadita viisumia

1. Kolmansien maiden kansalaiset, joilta ei vaadita viisumia, voivat liikkua vapaasti kaikkien jäsenvaltioiden alueella enintään kolme kuukautta kuuden kuukauden ajanjaksoa kohti, jos he täyttävät 5 artiklan 1 kohdan a), c), d) ja e) kohdassa tarkoitetut edellytykset.

2. Edellä olevan 1 kohdan säännökset eivät estä jäsenvaltiota poikkeustapauksessa pidentämästä kolmannen maan kansalaisen oleskelua kyseisen jäsenvaltion alueella yli kolmeen kuukauteen.

7 artikla

Kolmansien maiden kansalaiset, joilla on oleskelulupa

1. Kolmansien maiden kansalaiset, joilla on jonkin jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva oleskelulupa, voivat liikkua vapaasti myös muiden jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan, mikäli heillä on mukanaan oleskelulupa ja he täyttävät 5 artiklan 1 kohdan a), c) ja e) alakohdassa säädetyt edellytykset eivätkä ole kyseisen jäsenvaltion kansallisessa maahantulokieltoluettelossa.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös kolmansien maiden kansalaisiin, joilla on jonkin jäsenvaltion myöntämä väliaikainen oleskelulupa ja saman jäsenvaltion myöntämä matkustusasiakirja.

3. Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 18 artiklan säännösten soveltamista rajoittamatta 1 kohtaa sovelletaan myös kolmansien maiden kansalaisiin, joilla on jonkin jäsenvaltion myöntämä pitkäaikaista oleskelua varten myönnetty viisumi. Liikkumisvapaus koskee näitä kolmansien maiden kansalaisia vasta sen jälkeen kun oleskelulupahakemus on jätetty siihen jäsenvaltioon, joka on myöntänyt pitkäaikaista oleskelua varten myönnettävän viisumin. Hakemuksen jättäminen vahvistetaan siten, että hakemuksen vastaanottanut viranomais kiinnittää matkustusasiakirjaan tätä koskevan leiman.

4. Kun jäsenvaltio aikoo myöntää oleskeluluvan kolmannen maan kansalaiselle, joka on määrätty maahantulokieltoon, sen on neuvoteltava etukäteen määräyksen antaneen jäsenvaltion kanssa ja otettava huomioon sen edut. Oleskelulupa voidaan myöntää ainoastaan painavista syistä, erityisesti humanitaarisista tai kansainvälisiin velvoitteisiin tai yhteisön oikeuteen perustuvista syistä.

Jos oleskelulupa myönnetään, maahantulokiellon määränneen jäsenvaltion on peruutettava kieltö. Sen sijaan se voi merkitä

kyseisen kolmannen maan kansalaisen kansalliseen maahantulokieltoluetteloon.

5. Jos kolmannen maan kansalainen, jolla on jonkin jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva oleskelulupa, määrätään maahantulokieltoon, maahantulokiellon määräävä jäsenvaltio neuvottelee oleskeluluvan myöntäneen jäsenvaltion kanssa selvittääkseen, onko oleskeluluvan peruuttamiselle riittäviä perusteita.

Jos oleskelulupaa ei peruuteta, maahantulokiellon määränneen jäsenvaltion on peruutettava kieltö. Sen sijaan se voi merkitä kyseisen kolmannen maan kansalaisen kansalliseen maahantulokieltoluetteloon.

III LUKU

ERITYINEN MATKUSTUSLUPA

8 artikla

Edellytykset

1. Kolmansien maiden kansalaiset voivat tulla jäsenvaltioiden alueelle matkustaakseen siellä enintään kuusi kuukautta kahdentoista kuukauden ajanjaksoa kohti ensimmäisestä alueellutopäivästä lukien siten, että he viipyvät yhden jäsenvaltion alueella enintään kolme kuukautta, jos he täyttävät seuraavat edellytykset:

- heillä on jonkin jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva erityinen matkustuslupa,
- he täyttävät 5 artiklan 1 kohdan a), c), d) ja e) alakohdassa tarkoitetut edellytykset.

2. Edellä olevan 1 kohdan säännökset eivät estä jäsenvaltiota poikkeustapauksessa pidentämästä kolmannen maan kansalaisen oleskelua kyseisen jäsenvaltion alueella yli kolmeen kuukauteen.

9 artikla

Myöntäminen

1. Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliviranomaiset myöntävät kolmannen maan kansalaiselle pyynnöstä erityisen matkustusluvan ennen jäsenvaltioiden alueelle tuloa, jos asianomainen täyttää 5 artiklan 1 kohdan a), c), d) ja e) alakohdassa säädetyt edellytykset.

2. Erityinen matkustuslupa voidaan myöntää yhtä tai useampaa jäsenvaltioiden alueelle tuloa varten.

3. Erityistä matkustuslupaa ei voida myöntää rajalla.

4. Matkan pääkohteena olevalla jäsenvaltiolla on toimivalta myöntää erityinen matkustuslupa. Jos matkan pääkohdetta ei voida määrittää, viisumin myöntäminen kuuluu sen jäsenvaltion diplomaatti- tai konsuliedustustolle, jonka alueelle ulkomaalainen ensiksi saapuu.

5. Erityistä matkustuslupaa koskevasta hakemuksesta on Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 17 artiklan 2 kohdan määräyksen mukaisesti neuvoteltava etukäteen jäsenvaltioiden kanssa, jos samaa menettelyä sovellettaisiin asianomaisen henkilön tekemään viisumihakemukseen.

10 artikla

Myöntämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt

1. Erityistä matkustuslupaa ei saa kiinnittää matkustusasiakirjaan, jonka voimassaoloaika on päättynyt.

2. Matkustusasiakirjan voimassaoloajan on oltava erityisen matkustusluvan voimassaoloaikaa pidempi, ottaen huomioon myös matkustusluvan käyttöaika. Kolmannen maan kansalaisen on voitava palata lähtömaahansa tai päästä kolmanteen maahan matkustusasiakirjan voimassaoloaikana.

3. Erityistä matkustuslupaa ei saa kiinnittää matkustusasiakirjaan, jota mikään jäsenvaltio ei hyväksy tai jonka vain yksi jäsenvaltio hyväksyy. Jos ainoastaan kaksi tai useampi jäsenvaltio hyväksyy matkustusasiakirjan, siihen kiinnitetty erityinen matkustusasiakirja on rajoitettava koskemaan tätä jäsenvaltiota tai näitä jäsenvaltioita.

11 artikla

Kaava

1. Jäsenvaltioiden myöntämä erityinen matkustuslupa on vakiokaavan mukainen tarra, joka on soveltuvin osin asetuksessa (EY) N:o 1683/1995⁽¹⁾ vahvistettujen sääntöjen ja turvaominaisuuksien mukainen.

2. Tähän tarkoitukseen käytettävässä yhtenäisessä mallissa on kohdassa 11 "viisumityyppi" tunnuskirjain "E" ja sen jälkeen maininta "matkustuslupa".

12 artikla

Yhteisen konsuliohjeiston soveltaminen

1. Tämän direktiivin 11 artiklan 2 kohdan ja 18 artiklan säännösten soveltamista rajoittamatta sovelletaan erityisen matkustusluvan myöntämiseen soveltuvin osin yhteisen konsuliohjeiston sekä sen liitteiden 1, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ja 15 säännöksiä.

2. Erityisen matkustusluvan myöntämisestä peritään sama maksu kuin yhteisen konsuliohjeiston liitteessä 12 tarkoitettuna, useampaa kuin yhtä maahantuloa varten myönnetyn ja vuoden voimassa olevan viisumin myöntämisestä.

IV LUKU

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

13 artikla

"Erityisen matkustusluvan" suhde "edellytyksiin, joiden täytyessä voi matkustaa enintään kolmen kuukauden ajan"

Erityistä matkustuslupaa ei voida yhdistää II luvun mukaisesti tapahtuvaan liikkumisvapauden harjoittamiseen, jotta voitaisiin välttää se, että yhteenlaskettu läsnäoloaika jäsenvaltioiden alueella ylittää kuuden kuukauden enimmäismäärän kahdentoista kuukauden ajanjaksoa kohti.

14 artikla

Ilmoittautumisvelvollisuus

1. Jäsenvaltiot voivat vaatia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä ilmoittautumaan seitsemän työpäivän kuluessa maahantulosta jäsenvaltioiden alueella toimivalle viranomaiselle.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 kohdassa tarkoitettua ilmoittautumista koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt sekä niihin myöhemmin tehtävät muutokset. Komissio julkaisee nämä tiedot *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

15 artikla

Maasta poistaminen

1. Kun kolmannen maan kansalainen ei täytä tai ei enää täytä joko lyhytaikaista oleskelua tai erityistä matkustuslupaa varten asetettuja edellytyksiä, hänen on poistuttava viipymättä jäsenvaltioiden alueelta.

Jos tällaisella kolmannen maan kansalaisella on toisen jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva oleskelulupa tai väliaikainen oleskelulupa tai pitkäaikaista oleskelua varten myönnetty kansallinen viisumi, hänen on siirryttävä viipymättä kyseisen jäsenvaltion alueelle.

2. Jos tällainen kolmannen maan kansalainen ei poistu vapaaehtoisesti tai jos voidaan olettaa, että hän ei tee sitä, tai jos hänen välitön poistumisensa on välttämätöntä kansalliseen turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä, hänet on poistettava sen jäsenvaltion alueelta, jolla hänet on otettu kiinni, kyseisen jäsenvaltion kansallisessa laissa säädetyin edellytyksin. Jos tämä laki ei salli maastapoistamista, kyseinen jäsenvaltio voi sallia asianomaisen jäädä alueelleen.

3. Asianomainen voidaan poistaa lähtömaahan tai mihin tahansa muuhun maahan, jonne hänen on mahdollista päästä erityisesti yhteisön tai jäsenvaltioiden ja kyseisen kolmannen maan välillä tehtyjen takaisinottosopimusten määräysten mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 164, 14.7.1995, s. 1.

4. Edellä olevan 3 kohdan säännökset eivät estä 1 kohdan toisen alakohdan säännösten, turvapaikkaoikeutta koskevien säännösten, palauttamiskieltoon liittyviä jäsenvaltioiden velvollisuuksia koskevien säännösten soveltamista eivätkä Genevessä 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna New Yorkissa 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä pöytäkirjalla, soveltamista eivätkä ne estä jäsenvaltioiden velvollisuutta ottaa vastaan tai ottaa takaisin asianomaisten säännösten perusteella turvapaikanhakijaa, jonka hakemuksen käsittely on kesken ja joka on luvattomasti toisessa jäsenvaltiossa.

V LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

16 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista, ja niiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on annettava nämä säännökset tiedoksi komissiolle viimeistään 21 artiklassa mainittuna päivänä ja niiden muutokset viipymättä.

17 artikla

Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttaminen

Muutetaan Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus seuraavasti:

1. Korvataan 18 artikla seuraavasti:

”18 artikla

1. Viisumi pidempää kuin kolmen kuukauden oleskelua varten on kansallinen viisumi, jonka kukin jäsenvaltio myöntää oman lainsäädäntönsä mukaisesti. Tällaisen viisumin haltijalla on lupa kulkea muiden jäsenvaltioiden alueen kautta päästäkseen viisumin myöntäneen jäsenvaltion alueelle, paitsi jos hän ei täytä 5 artiklan 1 kohdan a), d) ja e) alakohdassa tarkoitettuja maahantuloedellytyksiä tai jos hänet on merkitty sen jäsenvaltion kansalliseen maahantulo-kielto- ja loppu- ja e) alakohdassa tarkoitettuja maahantuloedellytyksiä tai jos hänet on merkitty sen jäsenvaltion kansalliseen maahantulo-kielto- ja loppu-

2. Poistetaan ja korvataan 19–23 artikla ja 25 artikla.

18 artikla

Yhteisen konsuliohjeiston muuttaminen

Muutetaan yhteinen konsuliohjeisto tämän direktiivin liitteen I mukaisesti.

19 artikla

Yhteisen käsikirjan muuttaminen

Muutetaan yhteinen käsikirja tämän direktiivin liitteen II mukaisesti.

20 artikla

Kumoaminen

Kumotaan neuvoston asetus (EY) N:o 1091/2001.

21 artikla

Täytäntöönpano

Jäsenvaltiot vahvistavat ja julkaisevat tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset ennen [...]. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä [...] alkaen.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

22 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

23 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu jäsenvaltioille Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti.

LIITE I

Muutetaan yhteinen konsuliohjeisto seuraavasti:

1. Lisätään I osan 1 kohtaan seuraava kohta:

"Pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin haltija voi kuitenkin matkustaa jäsenvaltioiden alueella vapaasti enintään kolmen kuukauden ajan sen jälkeen, kun hän on jättänyt oleskelulupahakemuksensa siihen jäsenvaltioon, joka on myöntänyt pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin."

2. Korvataan I osan kohta 2.2 seuraavasti:

"Viisumi yli kolme kuukautta kestävää oleskelua varten on kansallinen viisumi, jonka kukin jäsenvaltio myöntää oman lainsäädäntönsä mukaisesti.

Tätä viisumia voidaan käyttää yhtenäisenä kauttakulkuviisumina kauttakulkua varten, jonka kesto on enintään viisi päivää maahantulopäivästä lukien, jolloin viisumin haltija voi kulkea toisen Schengen-valtion kautta viisumin myöntäneen sopimuspuolen alueelle, jos hakija täyttää maahantuloedellytykset eikä häntä ole merkitty sen jäsenvaltion tai niiden jäsenvaltioiden kansalliseen maahantuloikieltoaluetteloon, jonka/joiden alueen kautta hän aikoo kulkea.

Pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin haltija voi kuitenkin matkustaa jäsenvaltioiden alueella vapaasti enintään kolmen kuukauden ajan sen jälkeen, kun hän on jättänyt oleskelulupahakemuksensa siihen jäsenvaltioon, joka on myöntänyt pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin. Hakemuksen jättäminen vahvistetaan siten, että hakemuksen vastaanottanut viranomais kiinnittää asianomaisen kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjaan tätä koskevan leiman."

3. Lisätään I osan 2 kohtaan seuraava kohta:

"2.5. Erityinen matkustuslupa: Erityinen matkustuslupa, jonka perusteella kolmannen maan kansalainen voi päästä jäsenvaltioiden alueelle muuta syytä kuin maahanmuuttoa varten. Erityinen matkustuslupa on tarkoitettu keskeytymättömään oleskeluun tai useisiin peräkkäisiin oleskeluihin, joiden yhteenlaskettu kesto on enintään kuusi kuukautta kahdentoista kuukauden ajanjaksoa kohti ensimmäisestä maahantulopäivästä lukien. Yhden jäsenvaltion alueella voidaan oleskella enintään kolme kuukautta.

Erityisen matkustusluvan myöntämiseen sovelletaan soveltuvin osin yhteisen konsuliohjeiston ja sen liitteiden 1, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ja 15 säännöksiä.

Erityinen matkustuslupa voidaan myöntää yhtä tai useampaa maahantuloa varten."

4. Lisätään IV osaan seuraava teksti:

"Erityinen matkustuslupa voidaan myöntää vain jos seuraavissa artikloissa säädetyt edellytykset täyttyvät:

9 artikla

1. Jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliviranomaiset myöntävät kolmannen maan kansalaiselle pyynnöstä erityisen matkustusluvan ennen jäsenvaltioiden alueelle tuloa, jos asianomainen täyttää 5 artiklan 1 kohdan a, c, d ja e alakohdassa säädetyt edellytykset.

5 artikla

1. Kolmansien maiden kansalaiset, joilla on yhtenäinen viisumi, voivat liikkua vapaasti kaikkien jäsenvaltioiden alueella viisumin voimassaolon ajan, jos he täyttävät seuraavat edellytykset:

- heillä on ulkorajojen ylittämiseen tarvittava matkustusasiakirja tai -asiakirjat,
- heillä on viisumi, joka on voimassa koko suunnitellun oleskelun keston ajan,
- he esittävät tarvittaessa asiakirjat, joilla osoitetaan suunnitellun oleskelun tarkoitus ja edellytykset, ja heillä on toimeentuloon tarvittavat varat ottaen huomioon sekä suunnitellun oleskelun keston että lähtömaahan paluun tai kauttakulkumatkan sellaiseen kolmanteen maahan, jonne heidän pääsynsä on taattu, tai he kykenevät hankkimaan laillisesti nämä varat,
- heitä ei ole määrätty maahantuloikieltoon,
- heidän ei katsota voivan vaarantaa minkään jäsenvaltion yleistä järjestystä, kansallista turvallisuutta tai kansainvälisiä suhteita."

LIITE II

Muutetaan yhteistä käsikirjaa seuraavasti:

1. Lisätään I osan 1.1 kohtaan seuraava kohta:

"Henkilö, jolla on erityinen matkustuslupa ja joka on tullut jäsenvaltion alueelle laillisesti sen ulkorajan kautta, voi matkustaa vapaasti kaikkien jäsenvaltioiden alueella enintään kuuden kuukauden ajan kahdentoista kuukauden ajanjaksoa kohti siten, että hän oleskelee yhden jäsenvaltion alueella enintään kolme kuukautta."

2. Lisätään I osan 3 kohdan viimeiseen kohtaan seuraava luettelukohta:

"— erityinen matkustuslupa"

3. Lisätään I osan 3.3.1 kohtaan seuraava kohta:

"Pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin haltija voi kuitenkin matkustaa jäsenvaltioiden alueella vapaasti enintään kolmen kuukauden ajan sen jälkeen, kun hän on jättänyt oleskelulupahakemuksensa siihen jäsenvaltioon, joka on myöntänyt pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin. Hakemuksen jättäminen vahvistetaan siten, että hakemuksen vastaanottanut viranomainen kiinnittää asianomaisen kolmannen maan kansalaisen matkustusasiakirjaan tätä koskevan leiman."

4. Lisätään I osaan seuraava kohta:

"3.4. Erityinen matkustuslupa:

Erityisen matkustusluvan haltija voi matkustaa vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kuuden kuukauden ajan siten, että hän oleskelee yhden jäsenvaltion alueella enintään kolme kuukautta, jos hän täyttää edellytykset, jotka vahvistetaan niistä edellytyksistä, joiden täytyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat matkustaa vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan, erityisen matkustusluvan käyttöön ottamisesta ja maahantulon edellytysten vahvistamisesta enintään kuuden kuukauden matkaa varten, annetun direktiivin 8 artiklassa.

8 artikla

1. Kolmansien maiden kansalaiset voivat tulla jäsenvaltioiden alueelle matkustaakseen siellä enintään kuusi kuukautta kahdentoista kuukauden ajanjaksoa kohti ensimmäisestä alueelletulopäivästä lukien siten, että he viiptyvät yhden jäsenvaltion alueella enintään kolme kuukautta, jos he täyttävät seuraavat edellytykset:

- heillä on jonkin jäsenvaltion myöntämä voimassa oleva erityinen matkustuslupa,
- he täyttävät 5 artiklan 1 kohdan a, c, d ja e alakohdassa tarkoitetut edellytykset.

2. Edellä olevan 1 kohdan säännökset eivät estä jäsenvaltiota poikkeustapauksessa pidentämästä kolmannen maan kansalaisen oikeutta oleskella kyseisen jäsenvaltion alueella yli kolme kuukautta.

5 artikla

1. Kolmansien maiden kansalaiset, joilla on yhtenäinen viisumi, voivat liikkua vapaasti kaikkien jäsenvaltioiden alueella viisumin voimassaolon ajan, jos he täyttävät seuraavat edellytykset:

- a) heillä on ulkorajojen ylittämiseen tarvittava matkustusasiakirja tai -asiakirjat,
- b) heillä on viisumi, joka on voimassa koko suunnitellun oleskelun keston ajan,
- c) he esittävät tarvittaessa asiakirjat, joilla osoitetaan suunnitellun oleskelun tarkoitus ja edellytykset, ja heillä on toimeentuloon tarvittavat varat ottaen huomioon sekä suunnitellun oleskelun keston että lähtömaahan paluun tai kauttakulkumatkan sellaiseen kolmanteen maahan, jonne heidän pääsynsä on taattu, tai he kykenevät hankkimaan laillisesti nämä varat,
- d) heitä ei ole määrätty maahantulokieltoon,
- e) heidän ei katsota voivan vaarantaa minkään jäsenvaltion yleistä järjestystä, kansallista turvallisuutta tai kansainvälisiä suhteita."

5. Lisätään II osan 5 kohtaan 5.7 kohta:

"5.7. Erityistä matkustuslupaa ei voida myöntää rajalla."